

Цей аналітичний звіт підготовлено на основі результатів анкетування, проведеного у 2025 році. Метою дослідження було визначення найбільш актуальних потреб внутрішньо переміщених осіб, які проживають на території нашої громади, для розробки ефективних програм соціальної підтримки та покращення якості надання послуг.

Аналіз результатів основних питань анкетування

- 1. Критично низький рівень (12,1%):** Кожна восьма сім'я (12,1%) ледь забезпечує себе їжею. Це категорія, яка потребує ї гуманітарної допомоги та продуктових наборів.
- 2. Переважна більшість (65,3%):** Найбільша група опитаних може задовольнити лише базову потребу в харчуванні. Купівля одягу чи взуття для них уже є фінансовим викликом. Це свідчить про те, що понад 77% опитаних (сума перших двох категорій) живуть у стані значної матеріальної незахищеності.
- 3. Середній рівень (11,2%):** Лише невелика частина ВПО може дозволити собі щось більше за їжу та одяг, але великі побутові витрати (техніка) для них недоступні без тривалих накопичень.
- 4. Високий рівень (4,1%):** Відсоток тих, хто може дозволити собі «все, що забажає», є мінімальним, що характерно для ситуації вимушеного переміщення.
- 5. Невизначеність (7,3%):** Сумарна частка тих, хто не надав відповіді (важко відповісти + відмова), є досить низькою, що свідчить про нещирість респондентів та неготовність говорити про свої проблеми.

Результати оцінки матеріального становища вказують на високий рівень вразливості внутрішньо переміщених осіб у громаді. Переважна більшість респондентів (65,3%) зазначили, що коштів вистачає лише на харчування, тоді як купівля одягу та взуття викликає труднощі. Сукупно 77,4% опитаних знаходяться у скрутному фінансовому стані, що підкреслює необхідність посилення програм економічної підтримки та сприяння працевлаштуванню ВПО.

За рівнем проблемності:

1. Критичні потреби (Де ситуація найгірша)

У цих категоріях сумарний рівень незадоволеності є найвищим:

- Предмети побуту (техніка, білизна):** 60% респондентів незадоволені (40% — радше не задоволені, 20% — взагалі). Це логічно корелює з попереднім питанням про низьку спроможність купувати дорогі речі.
- Соціальна допомога (виплати, послуги):** 57,5% незадоволених. Це вказує на серйозний запит на перегляд механізмів підтримки.

- **Ліки: 52,5%** опитаних мають труднощі з доступом до медикаментів. При цьому доступ до самої *медичної допомоги* задоволений значно краще, що вказує на проблему саме фінансового характеру або наявності аптечної мережі.
- **Житло: 45%** незадоволених. Майже половина ВПО мають проблеми з місцем проживання, що є критичним чинником стабілізації в громаді.

2. Помірно задоволені потреби

Тут переважає варіант «радіше задоволені», але частка проблемних відповідей суттєва (25–40%):

- **Харчування та гігієна:** Близько третини опитаних (32,5–35%) відчують дефіцит базових товарів.
- **Одяг та взуття:** 40% незадоволених підтверджують ваш попередній висновок про фінансову скруту.

3. Зони успіху (Де громада справляється найкраще)

Тут рівень повної або часткової задоволеності перевищує 60-70%:

- **Освіта (садочки та школи):** Попри те, що значна частина не має такої потреби, ті, хто має — переважно задоволені (близько 50% сумарно «за»). Це свідчить про хорошу роботу освітньої інфраструктури.
- **Адміністративні послуги (ЦНАП):** 67,5% позитивних відповідей. Робота з документами в громаді налагоджена добре.
- **Медична допомога:** 72,5% задоволених — один із найвищих показників.
- **Працевлаштування:** Цікавий показник — 55% задоволених. Це високий результат для ВПО, що може свідчити про активність місцевого ринку праці або дієві програми зайнятості.

Аналіз задоволеності потреб ВПО виявив значний розрив між доступом до публічних послуг та забезпеченням базових матеріальних благ. Найбільш гострою залишається проблема забезпечення предметами побуту та технікою (60% незадоволених), а також недостатність соціальних виплат та послуг (57,5%). Показово, що при відносно високому рівні задоволеності медичними послугами (72,5%), більше половини опитаних (52,5%) відчують гостру потребу в ліках. Це свідчить про те, що основною перешкодою для ВПО є не відсутність інфраструктури, а брак фінансових ресурсів для покриття вартості товарів.

Ситуація з компенсаціями за житло виглядає найбільш проблемною серед усіх блоків опитування. Рівень реального отримання допомоги є критично низьким (лише 2,4% за всіма джерелами), тоді як рівень поінформованості та труднощів з оформленням — дуже високим.

Ключові висновки для звіту:

1. **Критично низьке охоплення (2,4%):** Незалежно від джерела (держава, міжнародні донори чи волонтери), частка тих, хто вже отримав допомогу, є однаково мінімальною. Це свідчить про системні бар'єри або початкову стадію процесів відновлення.
2. **Державна програма (єВідновлення тощо):** Найбільша частка респондентів (34,2%) планує звертатися саме до держави. Однак чверть опитаних (24,4%) уже мали негативний досвід («не вийшло отримати»), що вказує на бюрократичні складнощі або невідповідність критеріям.
3. **Криза поінформованості:** Близько 30% ВПО взагалі не знають про можливість отримання допомоги від міжнародних організацій, волонтерів чи місцевої влади. Це прямий сигнал громаді про необхідність посилення інформаційної кампанії.
4. **Високий рівень зневіри:** Значна частина опитаних (від 24% до 32%) навіть не планує звертатися за допомогою. Це може бути пов'язано з відсутністю правовстановлюючих документів на зруйноване житло або переконанням, що процес занадто складний.

Розділ щодо компенсацій за пошкоджене майно демонструє значний розрив між потребою та реальним станом виплат. Станом на момент опитування лише 2,4% респондентів підтвердили факт отримання компенсації. Особливе занепокоєння викликає той факт, що кожна четверта сім'я (24,4%) отримала відмову або не змогла оформити державну допомогу, а понад 30% опитаних не володіють інформацією про альтернативні джерела підтримки від міжнародних та неурядових організацій. Це вказує на необхідність створення при громаді консультативного центру з питань відновлення майна та правового супроводу заявок.

Ці дані вказують на те, що ВПО найбільше зацікавлені у **стабільних та довгострокових рішеннях**, а не у тимчасових варіантах.

Ключові пріоритети людей (за популярністю):

1. **Оренда з правом викупу (21,7%):** Це лідер запитів. Люди хочуть платити за житло, знаючи, що зрештою воно стане їхньою власністю. Це свідчить про готовність інвестувати в майбутнє в цій громаді.
2. **Соціальне житло (19,5%):** Високий запит на безкоштовне або пільгове житло на певний період. Це категорія людей з найнижчим доходом (ті самі 12%, яким ледь вистачає на їжу).

3. **Пряма компенсація на купівлю (18,9%):** Значна частина опитаних бачить вихід лише у фінансовій допомозі від держави чи донорів для придбання власного дому.
4. **Пільгові кредити (9,7%):** Майже кожна десята сім'я готова брати на себе фінансові зобов'язання (іпотеку), якщо умови будуть доступними.

Цікавий аспект:

Дуже низький запит на **тимчасове житло (4,2%)** та **компенсацію оренди (4,8%)**. Це важливий сигнал для громади: люди втомилися від «тимчасовості» і шукають можливості пустити коріння.

Резюме для всього звіту (Об'єднання даних):

1. **Економіка:** 77% живуть у скруті (їжа/одяг).
2. **Потреби:** Гострий дефіцит побутової техніки, ліків та меблів при хорошому доступі до адміністративних послуг та освіти.
3. **Компенсації:** Система виплат за зруйноване майно майже не працює (лише 2,4% отримали допомогу).
4. **Житло:** Люди хочуть викупувати житло або отримувати соціальне, а не жити в тимчасових модулях чи гуртожитках.

Рекомендації щодо покращення підтримки ВПО у громаді

На основі аналізу потреб та матеріального стану внутрішньо переміщених осіб, пропонується впровадити наступні заходи:

1. Економічна підтримка та подолання бідності:

- **Запровадження ваучерних програм:** Оскільки **65,3%** опитаних мають труднощі з купівлею одягу та взуття, доцільно залучити міжнародних донорів для видачі цільових ваучерів на ці товари.
- **Сприяння самозайнятості:** Попри відносно непоганий рівень працевлаштування (**32,5%** повністю задоволені), значна частка ВПО залишається у скруті. Рекомендується проведення грантових конкурсів на відкриття мікробізнесу в громаді.

2. Соціальне та житлове забезпечення:

- **Створення фонду соціального житла:** Враховуючи високий запит (**19,5%**) на соціальне житло та низьку зацікавленість у тимчасових рішеннях, громаді варто зосередитися на реконструкції будівель під постійне соціальне житло.
- **Розробка механізмів оренди з викупом:** Оскільки це пріоритетний запит (**21,7%**), рекомендується ініціювати перемовини з державними банками та

фондами (наприклад, Держмолодьжитло) щодо пілотних проєктів пільгової іпотеки в громаді.

3. Покращення доступу до товарів першої необхідності:

- **Банк побутової техніки та речей:** Через критичну незадоволеність потребою в предметах побуту (60%), доцільно створити при управлінні соцзахисту «банк речей», куди залучати техніку, меблі та постільну білизну від благодійників.
- **Адресна допомога ліками:** Необхідно посилити програму «Доступні ліки» або розробити місцеву програму часткової компенсації вартості медикаментів для вразливих верств ВПО.